

 Technical Specifications

MI5.4 - GMO controlled

Wersja PL: 1 lipca 2021

Indeks

WPROWADZENIE	4
WITAMY	5
1. ZAKRES DOKUMENTU	5
2. ODNOŚNIKI NORMATYWNE	5
2.1. JAK CZYTAĆ TEN DOKUMENT	6
3. TERMINY I DEFINICJE	7
4. GMO CONTROLLED	8
4.1. FEED RESPONSIBILITY MANAGEMENT SYSTEM	8
4.1.1. Określenie zakresu Feed Responsibility Management System	8
4.2. PROGRAM WYMOGÓW WSTĘPNYCH	8
4.2.1. Pracownicy	8
4.2.2. System śledzenia	8
4.3. OCENA RYZYKA	8
4.3.1. Dodatkowe wymogi dla handlu	9
4.3.2. Dodatkowe wymogi dla produkcji	9
4.4. ZAKUPY	10
4.4.1. Wybór dostawców	10
4.4.2. Weryfikacja towarów i/lub usług przychodzących	12
4.4.2.1. Weryfikacja towarów przychodzących.....	12
4.5. INFORMACJE DLA KLIENTA	13
4.5.1. Informowanie klienta o statusie paszy	13
4.6. WERYFIKACJA.....	14
4.6.1. Komunikacja zewnętrzna	14
5. MODELE ŁAŃCUCHA DOSTAW	15
5.1. SEGREGACJA.....	15
6. POBIERANIE PRÓB I BADANIA	16
6.1. INFORMACJE OGÓLNE	16
6.2. PLAN MONITORINGU.....	16
6.2.1. Pasza, w której nie można wykryć modyfikacji genetycznych	16
6.2.2. Pasza, w której możliwe jest wykrycie GMO	16
6.2.2.1. Wymogi dla próbobiorców	17
6.2.2.2. Czas przechowywania prób	17
6.2.2.3. Częstotliwość pobierania prób i badań	17
6.2.2.4. Przygotowanie próby i analiza	17
6.3. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POZYTYWNEGO WYNIKU	18
ZAŁĄCZNIK 1 POBIERANIE PRÓB I BADANIA	19

ZAŁĄCZNIK 2 OCENA WYNIKÓW BADANIA I WYMAGANE DZIAŁANIA..... 22

Wprowadzenie

W związku z zapotrzebowaniem rynku na pasze non-GMO w Unii Europejskiej (EU), GMP+ International opracowała standard MI 5.4 *GMO+ controlled*. Miało to na celu ułatwić firmom paszowym dostosowanie się do potrzeb inicjatywy rynkowej VLOG.

Postrzeżenie przez konsumenta odgrywa istotną rolę w zapotrzebowaniu na żywność non-GMO (i na pasze). Obecnie w sektorze paszowym istnieje wiele krajowych i międzynarodowych standardów non-GMO. Niemiecki standard VLOG stał się standardem dla sektora spożywczego i paszowego w niektórych częściach Europy. Z tego względu GMP+ International wybrała współpracę z VLOG dla wspierania zapotrzebowania, szczególnie w Europie.

W różnych krajach, także w Niemczech i we Francji, opublikowano przepisy prawa regulujące oznakowanie produktów pochodzenia zwierzęcego (mięso / mleko / jaja), jako non-GMO. Takie oznakowanie oznacza również, że nałożono specjalne wymogi na poprzedzającą część łańcucha, w tym na przemysł pasz dla zwierząt.

Warunki dla produkcji żywności non-GMO pochodzenia zwierzęcego wymagają używania pasz GMP+ controlled. Aby zapewnić dostawcom pasz dla zwierząt możliwość dostarczania pasz GMO controlled hodowcom, którzy dostarczają produkty końcowe non-GMO (mięso / mleko / jaja) na rynki dopuszczające takie oznakowanie, opracowano standard MI 5.4 *GMO controlled*.

Rozporządzenia (WE) Nr 1829/2003 i 1830/2003

Standard VLOG jest oparty na przepisach dotyczących oznakowania z Rozporządzeń (WE) Nr 1829/2003 i 1830/2003. Zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 i 1830/2003, zanieczyszczenie organizmami GMO dopuszczalne w przepisach prawa UE nie wymaga oznakowania, o ile spełnione są dwa warunki:

- Wartość progowa zawartości GMO wynosząca 0,9% na każdy materiał paszowy nie jest przekroczona oraz
- Obecność GMO jest "przypadkowa i nieunikniona technicznie".

Zanieczyszczenie przez obecność zatwierdzonych GMO < 0.1% jest generalnie uważane za technicznie niemożliwe do uniknięcia lub przypadkowe. Zanieczyszczenie wynoszące od 0.1% do 0.9% jest uznawane za zgodne z wymogami dla oznakowania, o ile przedsiębiorstwo wdrożyło i stosuje, w sposób możliwy do wykazania, środki organizacyjne w celu uniknięcia wprowadzenia materiału GMO.

Verband Lebensmittel ohne Gentechnik (VLOG)

VLOG - Verband Lebensmittel ohne Gentechnik oferuje standard non-GMO, który zawiera wymogi dla produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego bez użycia składników paszowych GMO. Standard VLOG wspiera zakłady produkcyjne we wdrażaniu wymogów niemieckich przepisów prawa dotyczących oznakowania non-GMO i ustanawia jednolite kontrole dla firm certyfikowanych. Opiera się on na German EC Engineering Act (EG-GentDurchfG).

GMP+ International pracowała wspólnie Verband Lebensmittel ohne Gentechnik (VLOG) nad dokumentem MI 5.4 *GMO controlled*.

Witamy

GMP+ Feed Certification scheme pomaga Ci w zapewnianiu bezpieczeństwa pasz na całym świecie. Poprzez dostosowanie do wymogów ustanowionych przez GMP+ International, razem ze Wspólnotą GMP+, chcemy umożliwić Ci uzyskanie potrzebnej certyfikacji pasz. Prosimy zapoznać się uważnie z informacjami zawartymi w tym dokumencie.

Let's make this work together!

1. Zakres dokumentu

W tym dokumencie znajdują się wymogi dotyczące produkowania, przechowywania, transportu i/lub handlu paszami GMO controlled, które są zgodne z wymogami ustanowionymi przez VLOG.

2. Odnośniki normatywne

Niniejszy dokument Inicjatywy rynkowej (Market Initiative – MI) zawiera wymogi dotyczące pasz i usług paszowych odpowiedzialnych społecznie. Ten dokument MI musi być zawsze stosowany łącznie z R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*, który zapewnia wdrożenie Feed Responsibility Management System (FRMS). Połączone stosowanie obydwu dokumentów pozwala firmie na dostarczanie produktów paszowych i usług paszowych odpowiedzialnych społecznie, zgodnie z wymaganiami Inicjatywy Rynkowej.

Zarówno R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*, jak i dokumenty Inicjatywy rynkowej muszą być traktowane jak normatywna część modułu GMP+ FRA.

Niniejszy dokument powinien być stosowany:

- a) jako dodatkowy do modułu GMP+ FSA;
- b) łącznie z innym równoważnym standardem bezpieczeństwa pasz (patrz TS 1.2 *Zakupy*)

Firmy przechowalnicze i przeładunkowe oraz firmy transportowe mogą używać MI 5.4 *GMO controlled* i R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements* jedynie w połączeniu z certyfikacją GMP+ FSA dla zakresów odpowiednio: przechowywanie i przeładunki oraz transport.

2.1. Jak czytać ten dokument

Standard MI 5.4 *GMO controlled* podaje jedynie wymogi dodatkowe do wymogów R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*. Wymogi te są właściwe dla zakresu MI 5.4 *GMO controlled*.

Struktura MI 5.4 *GMO controlled* jest taka sama jak struktura R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*. Jedynie wtedy, gdy potrzebny jest dodatkowy wymóg do jakiegoś paragrafu z R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*, jest on dodany do MI 5.4 *GMO controlled*. Dla wygody numeracja i tytuły paragrafów GMP+ MI105 *GMO controlled* pokrywają się z odpowiednimi paragrafami R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*. Wymogi dodatkowe pochodzą ze standardu VLOG.

3. Terminy i definicje

Oprócz terminów i definicji zawartych w F 0.2 *Lista definicji* używane są następujące terminy:

Termin	Opis
Pasza zagrożona	Pasza, która według oceny ryzyka firmy certyfikowanej, ma zwiększone ryzyko obecności GMO.
Pasza wyłączona z obowiązkowego znakowania	Pasza, która zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 lub 1830/2003 nie podlega obowiązkowemu znakowaniu jako genetycznie modyfikowana.
Pasza podlegająca obowiązkowemu znakowaniu	Pasza, która zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 lub 1830/2003 musi być oznakowana jako genetycznie modyfikowana.
GMO	Organizmy modyfikowane genetycznie; zgodnie z Dyrektywą (WE) Nr 2001/18 są to organizmy, w których materiał genetyczny został zmieniony za pomocą metod biologii molekularnej w sposób nie zachodzący w warunkach naturalnych, poprzez krzyżowanie i/lub rekombinację.
Pasza GMO controlled	Pasza wyprodukowana, przechowywana, wprowadzana do obrotu i/lub transportowana zgodnie z wymogami standardu GMP+ MI 5.4 <i>GMO controlled</i> .
Mobilne urządzenia do mielenia i mieszania	Produkcja pasz przy użyciu mobilnego sprzętu. Taki mobilny sprzęt jest wykorzystywany w lokalizacji hodowcy zwierząt gospodarskich do mieszania i / lub mielenia różnych rodzajów składników paszowych.
Produkty niezgodne	Pasza podlegająca obowiązkowemu oznakowaniu zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 lub 1830/2003.

4. GMO controlled

4.1. Feed Responsibility Management System

Oprócz wymogów z tego dokumentu, firma certyfikowana musi również spełniać wymogi ustanowione w R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.1.1. Określenie zakresu Feed Responsibility Management System

Firma certyfikowana określa i dokumentuje jakie materiały paszowe, dodatki paszowe, premiksy i/lub mieszanki paszowe są objęte zakresem management system.

Wskazówka:

R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements* wymaga, aby model łańcucha dostaw był uwzględniony w dokumentacji. Ten wymóg nie ma tu zastosowania, ponieważ segregacja jest jedynym modelem łańcucha dostaw, jaki może być stosowany w MI 5.4 *GMO controlled*.

4.2. Program wymogów wstępnych

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.2.1. Pracownicy

Firma certyfikowana przeprowadza odnośny szkolenia przynajmniej raz w roku oraz w każdym przypadku zanim dany pracownik rozpocznie wykonywanie działań mogących mieć wpływ na paszami GMO controlled.

4.2.2. System śledzenia

Firma certyfikowana ma pisemną procedurę odwołania, która może być wykorzystana w działaniach podejmowanych w razie uzyskania wyniku pozytywnego lub w przypadku reklamacji.

4.3. Ocena ryzyka

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.3.1. Dodatkowe wymogi dla handlu

Zakup materiału paszowego od dostawcy niecertyfikowanego i jego sprzedaż jako materiału paszowego GMO controlled jest dozwolona jedynie w przypadku, gdy modyfikacja genetyczna jest technicznie możliwa do wykrycia w materiale paszowym za pomocą testów PCR. W takim przypadku firma certyfikowana musi również spełniać wymogi z § 4.3.2.

+ Wskazówka:

Dokument VLOG "Suitability of Testing for GMOs in Raw Materials, Feed-and Food Ingredients" (Przydatność testów na GMO w surowcach, składnikach pasz i żywności) jest dostępny na stronie internetowej VLOG (zakładka "Further Documents/Instructions/Tools") (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>), jako pomoc dla firm paszowych. Dokument ten zawiera przegląd materiałów paszowych, w których GMO może lub nie może być zbadane za pomocą testów PCR. Jeśli nie można wykryć GMO w materiale paszowym, ten materiał paszowy nie musi być badany na GMO. W razie wątpliwości odnośnie nieobecności GMO w materiale paszowym, można zapytać dostawcę surowca o wyniki badania (nie jest to wymóg). Informacje te mogą być wykorzystane przy przeprowadzaniu oceny ryzyka (patrz 4.3.2 poniżej).

4.3.2. Dodatkowe wymogi dla produkcji

Firma certyfikowana ma obowiązek przeprowadzać indywidualną ocenę ryzyka dla konkretnej partii materiałów paszowych używanych w ramach zakresu GMO controlled, pod kątem określenia, czy są / nie są one materiałami stanowiącymi ryzyko.

+ Wskazówka 1:

Dokument zatytułowany "Assessment Aid – At Risk Feed (Pomoc w ocenie – Pasza zagrożona)" jest dostępny na stronie internetowej VLOG (w zakładce "Further Documents/Instructions/Tools") (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>) jako pomoc dla firm paszowych. Dokument ten zawiera tabelę, w której znajduje się przegląd miejsc, gdzie dozwolona jest uprawa roślin modyfikowanych genetycznie, zatem miejsc pochodzenia stanowiących potencjalne zagrożenie.

+ Wskazówka 2:

Zgodnie ze standardem VLOG hodowcy inwentarza żywego powinni klasyfikować jako „zagrożone” pasze zawierające następujące materiały paszowe: soja *, kukurydza, rzepakowy i bawełna. Buraki cukrowe są uważane za „zagrożone” w pewnych okolicznościach. Są one wyjaśnione w dziale rolnictwo ("Part E: Agriculture" Rozdział E § 4.9.1) standardu VLOG „Ohne Gentechnik Standard”, dostępnego na stronie internetowej VLOG (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>) (najnowsza wersja).

* Suszona kukurydza może być uznana jako nie "narażona na ryzyko" gdy pochodzi z określonych regionów. Regiony te są opisane w dziale rolnictwo ("Part E: Agriculture" Rozdział E § 4.9.1) standardu VLOG – Ohne Gentechnik standard dostępnego na stronie internetowej VLOG (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>) (najnowsza wersja)

4.4. Zakupy

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.4.1. Wybór dostawców

Firma certyfikowana musi kupować pasze i/lub usługi od dostawcy zgodnie z poniższymi specyfikacjami:

Zakup	Certyfikaty akceptowane:	Wymogi dodatkowe
Mieszanki paszowe	GMP+ GMO controlled	Działalność produkcja lub handel mieszankami paszowymi musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	VLOG – ‘Ohne Gentechnik’ Production and Certification Standard	
	OQUALIM-STNO Technical Platform “GMO-free fed”	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	W przypadku, gdy mieszanki paszowe są używane (przez firmę certyfikowaną) jako składnik do produkcji paszy, dopuszczalny jest wybór dostawcy nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych.	
Premiksy	GMP+ GMO controlled	Działalność produkcja lub handel premiksami musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	VLOG – ‘Ohne Gentechnik’ Production and Certification Standard	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	W przypadku, gdy premiksy są używane (przez firmę certyfikowaną) jako składnik do produkcji paszy, dopuszczalny jest wybór dostawcy nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych.	
	O ile firma certyfikowana ma od dostawcy potwierdzenie statusu GMO-free kupowanych premiksów i spełnia wymogi niniejszego standardu (w szczególności wymogi monitoringu).	
Dodatki paszowe	GMP+ GMO controlled	Działalność produkcja lub handel dodatkami paszowymi musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	VLOG – ‘Ohne Gentechnik’ Production and Certification Standard	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	W przypadku, gdy dodatki paszowe są używane (przez firmę certyfikowaną) jako składnik do produkcji paszy, dopuszczalny jest wybór dostawcy nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych.	
	O ile firma certyfikowana ma od dostawcy potwierdzenie statusu GMO-free kupowanej paszy i spełnia wymogi niniejszego standardu (w szczególności wymogi monitoringu).	
Materiały paszowe	GMP+ GMO controlled	Działalność produkcja lub handel materiałami paszowymi musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	VLOG – ‘Ohne Gentechnik’ Production and Certification Standard	

	OQUALIM-STNO Technical Platform "GMO-free fed"	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	Dopuszcza się wybór dostawcy nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych. Uwaga: zakup materiałów paszowych od dostawcy niecertyfikowanego i ich sprzedaż/użycie jako materiałów paszowych GMO controlled, są dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy modyfikacja genetyczna może być wykryta za pomocą testów PCR (patrz § 4.3.2).	O ile firma certyfikowana ma od dostawcy potwierdzenie statusu GMO- free kupowanej paszy i spełnia wymogi niniejszego standardu (w szczególności wymogi monitoringu). W przypadku handlu materiałami paszowymi: nie później niż przy zawarciu umowy kupna, firma certyfikowana musi mieć od dostawcy pisemne potwierdzenie, że towar nie podlega obowiązkowi oznakowania GMO (co musi dotyczyć konkretnej partii lub określonego przedziału czasowego).
<u>Przechowywanie i przeładunki</u>	GMP+ GMO controlled	Działalność przechowywanie i przeładunki pasz musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	VLOG – 'Ohne Gentechnik' Production and Certification Standard	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	W przypadku przechowywania lub przeładunków <u>pakowanych</u> pasz GMO controlled, dopuszcza się wybór dostawcy nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych.	
Transport	GMP+ GMO controlled	Działalność transportowa musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.
	GMP+ B4 Transport / TS 1.9 Transport activities	
	VLOG – 'Ohne Gentechnik' Production and Certification Standard	
	Certyfikaty akceptowane jako równoważne przez VLOG	
	Jako wyjątek od wymogu, że należy wybierać dostawców z akceptowanym certyfikatem, dopuszcza się wybór dostawcy, który nie posiada akceptowanego certyfikatu.	Zakup usługi transportu musi spełniać wymogi określone w TS 1.2 <i>Zakupy</i> .
	W przypadku transportu <u>pakowanych</u> pasz GMO controlled dopuszcza się wybór dostawcy, nie mającego certyfikacji w ramach wyżej wymienionych certyfikatów akceptowanych.	
Produkcja lub przetwarzanie na podstawie kontraktu (łącznie z markami	Wszystkie akceptowane certyfikaty wymienione powyżej.	Działalność produkcja pasz musi być objęta zakresem certyfikacji dostawcy.

własnymi, mobilnymi urządzeniami do mielenia i mieszania),		
--	--	--

+ Wskazówka 1:

Standardy, które VLOG uznaje za ekwiwalent dla standardu VLOG – Ohne Gentechnik są wymienione na stronie internetowej VLOG (w zakładce 'Further Documents / Instructions / Tools') (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>).

+ Wskazówka 2:

Pasza może być oznakowana i sprzedawana jako pasza GMO controlled jedynie przez firmę/ lokalizację, która jest certyfikowana zgodnie z wymogami tego standardu.

+ Wskazówka 3:

Certyfikacje, o których mowa w tabeli powyżej mają na celu jedynie zapewnienie statusu GMO controlled paszy. Jeśli firma certyfikowana GMP+ stosuje tę certyfikację w połączeniu z certyfikacją bezpieczeństwa pasz (taką jak moduł GMP+ FSA), firma ta musi oczywiście przestrzegać wymogów dla zakupów obowiązujących dla tej certyfikacji bezpieczeństwa pasz.

4.4.2. Weryfikacja towarów i/lub usług przychodzących

W przypadku podzlecenia działań stronom trzecim (na przykład zlecenia przechowywania, transportu lub innych usług), firma certyfikowana:

- zapewnia, że te działania są nabywane zgodnie z wymogami dla zakupów z § 4.4.1. oraz;
- dostarcza stronie trzeciej pisemną instrukcję mającą zapewnić zgodność z wymogami z tego dokumentu.

4.4.2.1. Weryfikacja towarów przychodzących

Dla każdego materiału paszowego zaklasyfikowanego w ocenie ryzyka jako 'zagrożony', wymagane jest od dostawcy potwierdzenie statusu non-GMO. Może ono mieć jedną lub więcej z przykładowych form:

- Ważny certyfikat zgodnie ze standardem MI 5.4 *GMO controlled* (lub ekwiwalentnym) łącznie z deklaracją odnośnie statusu non-GMO dostarczanej partii/lotu.
- Wynik badania zgodnego z wymogami standardu MI 5.4 *GMO controlled* (lub ekwiwalentnego), potwierdzający status non-GMO dostarczanej partii/lotu.
- Dodatkowy zapis na dowodzie dostawy deklarujący, że produkty nie podlegają obowiązkowemu oznakowaniu.
- Jednoznaczny zapis kontraktowy odnośnie dostarczania paszy nie podlegającej obowiązkowemu oznakowaniu.

Ponadto, w odniesieniu do dodatków paszowych oraz pomocy przetwórczych do przetworzenia w materiałach paszowych i mieszankach paszowych GMO controlled, musi być udokumentowane pisemnie, że nie podlegają one obowiązkowemu oznakowaniu.

+ Wskazówka 1:

Firma certyfikowana powinna sprawdzać, czy towary przychodzące są wyłączone z obowiązku oznakowania zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 i 1830/2003.

+ Wskazówka 2:

Producenci mieszanek paszowych mogą stosować podane wyżej wymogi w swojej działalności handlowej.

4.5. Informacje dla klienta

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.5.1. Informowanie klienta o statusie paszy

+ Wskazówka 1:

Dodatkową opcją dla firmy certyfikowanej, aby jednoznacznie poinformować o statusie paszy jest użycie określenia „GMO controlled” dla materiałów paszowych i/lub mieszanek paszowych zabezpieczanych w ramach jej Feed Responsibility Management System.

Uwaga: zgodnie ze standardem VLOG hodowcy inwentarza żywego wymagają od swoich dostawców pasz oświadczenia o statusie non-GMO przyjmowanych przez nich pasz.

System musi zapewniać, że materiały paszowe i/lub mieszanki paszowe, które podlegają obowiązkowemu oznakowaniu, są oznakowane zgodnie z Rozporządzeniami (WE) 1829/2003 lub 1830/2003.

Uwaga: Odnośnie używania logo i znaków towarowych, Patrz F 0.1 Prawa i Obowiązki.

+ Wskazówka 2:

Dokument BVL " BVL-Guideline for monitoring GMOs in feed" (Przewodnik monitorowania GMO w paszach) podaje przykłady sytuacji, w których obowiązkowe znakowanie jest wymagane, bądź nie. Przewodnik ten jest dostępny na stronie internetowej VLOG (w zakładce 'Further Documents / Instructions / Tools') (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>) jako pomoc dla firm paszowych.

4.6. Weryfikacja

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

4.6.1. Komunikacja zewnętrzna

 Wskazówka:

Działania podejmowane w przypadku reklamacji mogą obejmować oznakowanie i blokowanie produktów.

5. Modele łańcucha dostaw

Niniejsze wymogi stanowią uzupełnienie do R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements*.

 Wskazówka:

Jedynie § 5.2.1 i § 5.2.2 standardu R 5.0 *Feed Responsibility Management Systems Requirements* są właściwe i mogą być stosowane dla zakresu MI 5.4 *GMO controlled*.

5.1. Segregacja

Należy wykazać, że pojazdy były czyszczone na sucho po przewozie surowców luzem lub pasz oznakowanych jako modyfikowane genetycznie zgodnie z Rozporządzeniami (WE) Nr 1829/2003 i 1830/2003.

 Wskazówka:

Ten wymóg odnośnie czyszczenia po przewozie produktów rolnych jest już uwzględniony w GMP+ FSA certification.

6. Pobieranie prób i badania

6.1. Informacje ogólne

Pobieranie prób odbywa się zgodnie z właściwymi przepisami prawa UE i/lub już zatwierdzonymi standardami dla pobierania prób.

+ Wskazówka:

Zatwierdzone standardy dla pobierania prób to na przykład GAFTA i FOSFA.

6.2. Plan monitoringu

6.2.1. Pasza, w której nie można wykryć modyfikacji genetycznych

Jeśli firma certyfikowana używa jedynie pasz, w których, z uwagi na ograniczenia techniczne, nie jest możliwe wykrycie modyfikacji genetycznych za pomocą testu PCR, nie ma potrzeby pobierania prób i wykonywania testu GMO. Musi to wynikać z przeprowadzonej oceny ryzyka.

+ Wskazówka:

Dokument VLOG "Suitability of Testing for GMOs in Raw Materials, Feed- and Food Ingredients" wyjaśnia, w których produktach GMO może, bądź nie może, zostać wykryte. Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej VLOG (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard> w zakładce "Further Documents / Instructions/ Tools").

6.2.2. Pasza, w której możliwe jest wykrycie GMO

Firma certyfikowana musi mieć plan monitoringu opisujący procedurę pobierania prób i badania. Plan taki musi być realizowany raz w roku.

Plan monitoringu musi zawierać co najmniej:

- a) Wymogi dla próbobiorców
- b) Metodę pobierania prób:
  1. produkt poddawany pobieraniu prób
  2. miejsce pobierania prób
  3. metoda pobierania prób zbiorczych i prób referencyjnych
  4. wielkość próby i liczbę prób
  5. plombowanie i identyfikację
- c) Czas przechowywania prób
- d) Rejestrowanie Dokumentacja prób
- e) Częstotliwość pobierania prób
- f) Nazwa laboratorium uznawanego przez VLOG wykonującego badanie

6.2.2.1. Wymogi dla próbobiorców

Próbobiorca powinien spełniać wymogi dla próbobiorców określone w TS 1.6 *Pobieranie prób*.

6.2.2.2. Czas przechowywania prób

Czas przechowywania prób jest zgodny z okresem przydatności produktu, z którego pobrano próby.

6.2.2.3. Częstotliwość pobierania prób i badań

Częstotliwość pobierania prób i badania bazuje na indywidualnej ocenie ryzyka firmy certyfikowanej i jest zgodna z wymogami z Załącznika 1. Z każdej partii wychodzącej należy pobrać co najmniej jedną próbę referencyjną.

Firma handlowa może skorzystać z prób reprezentatywnych i wyników badań od producenta (dostawcy). Każda próba końcowa zostaje zbadana.

+ Wskazówka:

Audytorka ma prawo pobrać dodatkowe próby i/lub przeprowadzić dodatkowe testy GMO w oparciu o ocenę ryzyka lub w przypadku wątpliwości..

6.2.2.4. Przygotowanie próby i analiza

Zależnie od matrycy próby, należy w każdym przypadku zmielić następujące minimalne ilości materiały z próby:

- a) Pasza: min. 400 g, max. 1 kg, całkowicie zmielona
- b) Surowce (między innymi cała kukurydza/ziarna kukurydzy, ziarno soi lub rzepaku/ canoli): co najmniej 3000 ziaren lub w przybliżeniu odpowiadające im ilości z próby (kukurydza przynajmniej 1000g, soja przynajmniej 1000 g, rzepak/canola przynajmniej 60 g), całkowicie zmielone

+ Wskazówka 1:

Próba zgodna z wymogiem w MI 5.4 *GMO controlled* jest większa niż próba wymagana w certyfikacji GMP+ FSA określona TS 1.6 *Pobieranie prób*.

Badanie na GMO jest przeprowadzane przez laboratorium uznawane przez VLOG.

+ Wskazówka 2:

Lista laboratoriów uznawanych przez VLOG znajduje się na stronie internetowej VLOG ('List of VLOG-recognized laboratories' <https://www.ohnegentechnik.org/en/for-test-laboratories/recognised-laboratories>).

Przy zleceniu badania laboratoryjnego w zleceniu lub innych dokumentach dających taki sam efekt, należy umieścić następujące informacje i przekazać je do laboratorium:

- a) Zlecenie badania VLOG (test GMO) zgodnie z wymogami VLOG dla laboratoriów określonymi we wskazówkach dla uznawania laboratoriów przez VLOG.
- b) Skład próby.

Jeśli zawiera soję, kukurydzę, rzepak/canolę i/lub ryż jako materiał paszowy lub składnik, musi być podane w jakiej formie występują (np. kukurydza jako makuch kukurydziany, soja jako śruta sojowa poekstrakcyjna) oraz skład mieszanki paszowej.

 Wskazówka 3:

Lista laboratoriów uznawanych przez VLOG znajduje się na stronie internetowej VLOG (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-test-laboratories/requirements-laboratories/guideline-for-test-laboratories>) w zakładce "Further Documents / Instructions/ Tools.

Załącznik 1 do tego dokumentu wymienia, które organizmy genetycznie modyfikowane (GMOs) są objęte analizami GMO przeprowadzanymi przez laboratoria uznawane przez VLOG.

6.3. Postępowanie w przypadku pozytywnego wyniku

Firma certyfikowana musi ustanowić system postępowania w przypadku pozytywnych wyników badania. Powinien on uwzględniać odpowiednie środki takie jak znakowanie/blokowanie produktów niezgodnych i procedurę wycofania.

W przypadku zanieczyszczenia należy podjąć właściwe działania i dokumentować je. Efektywność systemu powinna być sprawdzana jako część monitoringu własnego.

Pozytywne wyniki powinny być traktowane zgodnie z Załącznikiem 2.

 Wskazówka:

Dokument BVL "BVL-Guideline for monitoring GMOs in feed" może być pomocny przy interpretacji wyników analiz. Dokument ten jest dostępny na stronie VLOG (<https://www.ohnegentechnik.org/en/for-businesses/standards/the-vlog-standard>) w zakładce 'Further Documents/Instructions/Tools') jako pomoc dla firm paszowych.

Załącznik 1 Pobieranie prób i badania

W tabelach poniżej przedstawiono częstotliwość pobierania prób i badań prób dla materiałów paszowych, dodatków paszowych, premiksów i mieszanek paszowych GMO controlled. Częstotliwość pobierania prób i badań dotyczy jedynie produktów objętych zakresem niniejszego standardu.

Częstotliwość pobierania prób i badań jest wyliczona na bazie 88% zawartości suchej masy.

Firmy certyfikowane produkujące i/lub handlujące materiałami paszowymi, dodatkami paszowymi, premiksami i/lub mieszankami paszowymi GMO controlled muszą stosować się do ustalonej częstotliwości pobierania prób i badań.

1. Firmy produkcyjne

Tabela poniżej przedstawia częstotliwość pobierania prób i badań dla firm certyfikowanych produkujących materiały paszowe, dodatki paszowe, premiksi i mieszanki paszowe GMO controlled.

	Towary przychodzące	Towary wychodzące
Działalność produkcyjna w lokalizacji firmy certyfikowanej	<ul style="list-style-type: none"> - Materiał paszowy - Dodatek paszowy - Premiks 	<ul style="list-style-type: none"> - materiał paszowy GMO controlled* - Dodatek paszowy GMO Controlled - Premiks GMO Controlled - mieszanka paszowa GMO controlled
Produkcja całkowicie wyłączona z obowiązkowego znakowania	1 próba & badanie z każdej partii zagrożonego materiału paszowego, dodatku paszowego, premiksu	<ul style="list-style-type: none"> < 10,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 2 próby & badania ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 4 próby & badania ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 6 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 8 prób & badań Dla każdego dodatkowego 100,000t(lub ich części) / rok: 2 dodatkowe próby & badania
Produkcja pasz GMO controlled feed oraz pasz nie GMO controlled podlegających obowiązkowemu znakowaniu	1 próba & badanie z każdej partii zagrożonego materiału paszowego, dodatku paszowego, premiksu	<ul style="list-style-type: none"> < 2,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 2,000 do 5,000 t/rok: 3 próby & badania ≥ 5,000 do 10,000 t/rok: 5 prób & badań ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 10 prób & badań ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 15 prób & badań ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 20 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 25 prób & badań Dla każdego dodatkowego 100,000t (lub ich części) / rok: 5 dodatkowych prób & badań

* Firmy certyfikowane, które produkują wyłącznie materiały paszowe nie podlegające obowiązkowi oznakowania, mogą zrezygnować z pobierania prób wychodzących materiałów paszowych, jeżeli odpowiednie badania zostały przeprowadzone dla towarów przychodzących.

2A. Firmy handlowe

Tabela poniżej przedstawia częstotliwość pobierania prób i badań dla firm certyfikowanych handlujących paszami GMO controlled.

	Materiały paszowe i/lub mieszanki paszowe GMO controlled znajdujące się w lokalizacji firmy certyfikowanej	
	Luzem	Pakowane
Produkty znajdujące się w lokalizacji firmy certyfikowanej i/lub wynajętej lokalizacji przechowalniczej	Minimalna liczka prób & badań rocznie dla produktów wychodzących	
<u>Wyłącznie</u> Paszami GMO controlled luzem	< 10,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 2 próby & badania ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 4 prób & badania ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 6 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 8 prób & badań Dla każdego dodatkowych 100,000t (lub ich części) /rok: 2 dodatkowe próby & badania	Brak (dodatkowego) pobierania prób
Paszami GMO controlled luzem <u>oraz</u> pasze luzem wyłączone z obowiązkowego znakowania		
Paszami GMO controlled luzem <u>oraz</u> pasze luzem podlegające obowiązkowemu znakowaniu <u>oraz</u> gdy uczestnik nie wie jakie produkty znajdują się w podnajmowanym miejscu składowania	< 2,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 2,000 do 5,000 t/rok: 3 próby & badania ≥ 5,000 do 10,000 t/rok: 5 prób & badań ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 10 prób & badań ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 15 prób & badań ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 20 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 25 prób & badań Dla każdego dodatkowych 100,000t (lub ich części) /rok: 5 dodatkowych prób & badań	Brak (dodatkowego) pobierania prób

2B. Firmy handlowe zmieniające materiał paszowy w GMO controlled

Tabela poniższa obowiązuje firmy certyfikowane w rozumieniu paragrafu 4.3.1 powyżej, które kupują od dostawcy niecertyfikowanego materiał paszowy, w którym można wykryć modyfikacje genetyczne za pomocą testów PCR i sprzedają ten materiał paszowy jako GMO controlled.

	Towary przychodzące	Towary wychodzące
Działalność handlowa w lokalizacji firmy certyfikowanej	Materiał paszowy	Materiał paszowy GMO controlled
Wyłącznie materiał paszowy GMO controlled luzem wyłączony z obowiązkowego znakowania	1 próba & badanie z każdej zagrożonej partii materiału paszowego	< 10,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 2 próby & badania ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 4 próby & badania ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 6 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 8 prób & badań Dla każdych dodatkowych 100,000t (lub ich części) /rok: 2 dodatkowe próby & badania
Materiał paszowy GMO controlled luzem oraz pasza luzem podlegająca obowiązkowemu znakowaniu oraz, jeśli dotyczy, pasza wyłączona z obowiązkowego znakowania	1 próba & badanie z każdej zagrożonej partii materiału paszowego	< 2,000 t/rok: 1 próba & badanie ≥ 2,000 do 5,000 t/rok: 3 próby & badania ≥ 5,000 do 10,000 t/rok: 5 prób & badań ≥ 10,000 do 50,000 t/rok: 10 prób & badań ≥ 50,000 do 100,000 t/rok: 15 prób & badań ≥ 100,000 do 200,000 t/rok: 20 prób & badań ≥ 200,000 do 300,000 t/rok: 25 prób & badań Dla każdych dodatkowych 100,000t (lub ich części) /rok: 5 dodatkowych prób & badań

Załącznik 2 Ocena wyników badania i wymagane działania

Druga lub trzecia analiza partii poddanej pobraniu prób jest dozwolona, lecz musi być wykonana niezwłocznie (analiza ekspresowa). Jeśli dwie analizy jednej próby dają różne konkluzje, należy zastosować następującą procedurę, która prowadzi do końcowego rezultatu:

- a. Jeśli wyniki się nakładają przy uwzględnieniu niepewności pomiaru, należy używać średniej z dwóch badań.
- b. Jeśli wyniki się nie nakładają przy uwzględnieniu niepewności pomiaru, należy zlecić trzecie badanie danej partii.

Klient powinien być okresowo informowany (na żądanie) o pozytywnych wynikach badań dotyczących dostarczonych partii oraz otrzymać podsumowanie lub przegląd wyników.

W przypadku nieprecyzyjnego oznakowania paszy lub produktu żywnościowego wprowadzanego na rynek, należy powiadomić klientów oraz organizację certyfikującą podając co najmniej informacje wymienione w tabeli poniżej.

Audytor wewnętrzny sprawdza czy wyniki analiz są interpretowane prawidłowo i czy niezbędne środki (naprawcze) zostały właściwie wdrożone.

W przypadku, gdy wynik badania materiału paszowego, dodatku paszowego, premiksu lub mieszanki paszowej jest pomiędzy 0.1% i 0.9% GMO ($0.1\% \text{ GMO} < x \leq 0.9\% \text{ GMO}$), wówczas firma certyfikowana:

- a. Zawiadamia dostawcę (paszy)
- b. podejmuje działania celem usprawnienia i walidacji. Wyniki walidacji są dokumentowane i dostępne na żądanie.

W przypadku gdy wynik badania materiału paszowego, dodatku paszowego, premiksu lub paszy jest powyżej 0,9% GMO, wówczas firma certyfikowana podejmuje następujące działania:

- a. zawiadamia dostawcę (paszy) oraz
- b. w przypadku odrzucenia, powiadamia producentów produktów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego „Ohne Gentechnik”

Wskazówka:

Za producentów produktów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego „Ohne Gentechnik” uważa się hodowców inwentarza żywego.

Feed Support Products

To było dużo informacji do przyswojenia i można się zastanawiać, jaki jest następny krok? Na szczęście możemy zaoferować Wspólnocie GMP+ wsparcie w tych działaniach. Oferujemy pomoc w postaci różnych narzędzi i wskazówek, lecz ponieważ każda firma jest współodpowiedzialna za bezpieczeństwo pasz, nie możemy oferować dokładnie dopasowanych rozwiązań. Jednak pomagamy poprzez wyjaśnianie wymogów i dostarczanie podstawowych informacji na temat wymogów.

Opracowaliśmy szereg materiałów pomocniczych. Obejmują one różne narzędzia, od list FAQ (często zadawanych pytań,) do webinarów i wydarzeń.

Materiały pomocnicze dotyczące dokumentów normatywnych (Wskazówki i FAQ)

Udostępniliśmy dokumenty zawierające wskazówki odnośnie wymogów GMP+ ustanowionych w modułach GMP+ FSA i GMP+ FRA. Dokumenty te dostarczają przykładów, odpowiedzi na często zadawane pytania lub informacji podstawowych.

Where to find more about the GMP+ International Feed Support Products

Fact sheets

More information: <https://www.gmpplus.org/en/services/feed-support-products/fact-sheets/>

Review fact sheets: GMP+ Portal <https://gmpplus.org/pl/feed-certification-scheme-2020/gmp-fsa-fra-certification/support/>

At GMP+ International, we believe everybody, no matter who they are or where they live, should have access to safe food.

GMP+ International

Braillelaan 9

2289 CL Rijswijk

The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)

+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)

e. info@gmpplus.org

Klauzula odpowiedzialności:

Niniejsza publikacja została opracowana celem dostarczenia stronom zainteresowanym informacji o standardach GMP+. Publikacja będzie regularnie aktualizowana.

GMP+ International B.V. nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne nieścisłości w

© GMP+ International B.V.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Informacje zawarte w tej publikacji mogą być przeglądane na ekranie, kopiowane oraz drukowane wyłącznie na użytek własny, niekomercyjny. Wszelkie inne użycie wymaga wcześniejszej pisemnej zgody GMP+ International B.V.